

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІБЛІОТЕКА**

Музеї які надихають

Тематичний дайджест

Київ 2025

Музеї які надихають: тематичний дайджест / НТУ, Бібліотека ; укладач зав. інформаційно-бібліографічним відділом Л. В. Колісник. - Київ : НТУ, 2025. –46 с.

Відповідальний за випуск : директор бібліотеки НТУ О. М. Мірошник

Історію людства можна вивчати по-різному — за війнами й великими баталіями, за іменами правителів, політичними подіями. А можна за тим, як людина у різні часи уявляла собі прекрасне, як утілювала своє бачення світу в художніх образах, тобто засобами мистецтва.

У кожній країні є велика кількість національних музеїв, картинних галерей, де відбуваються різноманітні виставки — і всі вони по-своєму відображають історію, культуру та звичаї певного регіону. Є й такі музеї, які протягом багатьох десятиліть є культурним центром для туристів та поціновувачів мистецтва з різних країн.

Пропонуємо вам ознайомитися лише з маленькою часткою різноманіття світових перлин, які існують у світі.

Лувр, Париж, Франція

Один із найвеличніших музеїв світу. Королівський замок, гордість Франції, місце дії романів Дюма. Протягом останніх років Лувр заслужено вважається самим відвідуваним музеєм у світі. Він розташований в самому центрі Парижа, на правому березі річки Сени. Будівництво замку почалося в 13 столітті під час правління короля Філіпа-Августа. Першою спорудою на місці сьогоденішнього музею була середньовічна фортеця. Вона служила надійним захистом від ворожих набігів ще в епоху вікінгів. Пізніше, в 15 столітті, французький король Карл V зробив фортецю своєю резиденцією і заснував в Луврі величезну бібліотеку. З роками кордону замку постійно розширювалися, з'являлися нові споруди в його східній частині. З ініціативи короля Франциска I, відомий архітектор П'єр Леско зніс стару фортецю і на її місці звів новий палац у стилі ренесанс. Свою нинішню квадратну форму Лувр придбав в період правління Людовика XIV. Перший музей був відкритий в замку в 1793 році. За кілька століть колекція Лувру поповнилася безцінними експонатами. В даний час вона нараховує близько чотирьохсот тисяч унікальних пам'яток історії та культури різних часів: починаючи від

давньоєгипетських, давньогрецьких і римських, закінчуючи пам'ятниками епохи середньовіччя і сучасністю. Всі музейні експозиції розділені на тематичні розділи і постійно відкриті для відвідування. Сьогодні Лувр є головним культурним символом столиці Франції, тут зберігаються такі великі шедеври, як «Джоконда» Леонардо да Вінчі, Венера Мілоська, «Шлюб у Канні Галілейській» Паоло Веронезе і багато інших.

У 1981 році в Луврі пройшли масштабні реставраційні роботи, і за проектом американського архітектора Йо Мінг Пея перед центральним входом в будівлю була зведена металева конструкція пірамідальної форми, яка уособлює собою зв'язок між королівським двором і сучасністю. З двох сторін до піраміди примикають її точні копії, але меншого розміру. Ознайомитися з багатющою колекцією експонатів Лувру можна як індивідуально, так і в складі екскурсійних груп. Проте варто врахувати, що цей палац вражає уяву туристів не тільки кількістю експонатів, але і своїми розмірами. Щоб просто пройти уздовж його стін, необхідно буде подолати відстань у два кілометри, а якщо ви захочете затриматися біля кожного експоната хоча б на двадцять секунд, тоді в Луврі вам доведеться пробути цілих двадцять чотири дні!

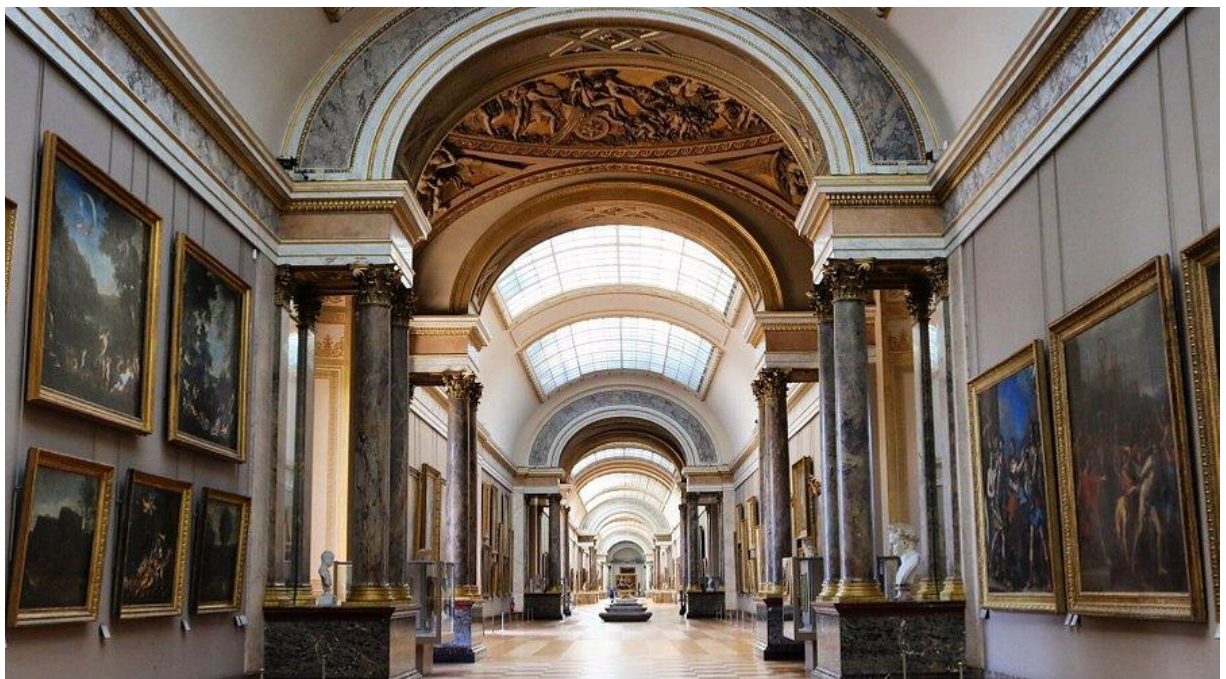
Архітектурний ансамбль складається із трьох головних корпусів. Одне крило простягається вздовж набережної Сени, інше тягнеться паралельно до вулиці Ріволі. По центру розташована квадратна будівля з внутрішнім двором.

Фасади прикрашені розкішними аркадами, колонадами з хитромудрими капітелями, пілястрами, рельєфними зображеннями, балюстрадами, напівкруглими та трикутними фронтонами та численними скульптурними статуями.

Розкішні інтер'єри музею захоплюють дух. Зали декоровані стельовими арками із витонченими колонами, фресками та барельєфами. Приміщення, де виставлені античні експонати Стародавню Грецію, Єгипту, Близького Сходу розташовані на перших поверхах. Образотворче та прикладне мистецтво займають другий та третій поверх.

Павільйони Лувру представляють колекції найцінніших експонатів, які уособлюють культурне надбання різних епох та народів. Експозиція поділена на тематичні зони. Це єгипетський та близькосхідний антикваріат, грецькі та римські скульптури, артефакти французьких королів, картини великих художників усього світу. Заслуговує на увагу велика зала з арочною стелею, де серед струнких колон стоять грецькі скульптури. Античні статуї виражають красу людського тіла.

Найпопулярнішим виставковим приміщенням Лувру є художня галерея. Її стіни прикрашені полотнами італійських живописців - Рафаеля Санті, Доменіко Гірландайо, Караваджо, Леонардо Да Вінчі та багатьох інших. У музеї налічується понад 6000 картин. Колекція образотворчого мистецтва вражає уяву. Перед відвідувачами постають твори художників Ренесансу, класицизму, імпресіонізму та модернізму.

Яскрава виставкова зала Лувру називається Галерея Аполлона. Стеля прикрашена чудовими фресками, що зображують сюжети грецької міфології. Картини укладені в позолочені рами, декоровані хитромудрою ліпниною. У цьому приміщенні розташована колекція ювелірних виробів французьких королів.

Перлиною Лувру безперечно вважається робота Леонардо Да Вінчі «Мона Ліза», написана понад 500 років тому.

Ця невелика культова картина, вкрита куленепробивним склом, є портретом жінки. Її умиротворена та загадкова посмішка зачаровує відвідувачів Лувру не одне століття.

66% зібраних в музеї картин складають роботи французьких авторів. У колекції картин музею знаходяться тільки ті картини, які були створені до 1848 року. Це формат Лувра. Поповнення колекції обмежене цією датою. Лувр має не тільки картинну галерею, яку репрезентують широко відомі картини майстрів Італії, Франції, Німеччини, Іспанії, Голландії та Фландрії XVII століття. Це різнобічна колекція витворів мистецтва і за матеріалами, і за техніками, і за стилями. Лувр входить в десятку найбільших музеїв Європи і світу.

Важливе місце в експозиції Лувру займає мармурова безрука статуя Венери Мілоської. Це єдиний у світі оригінал давньогрецької богині кохання і краси з головою, що повністю збереглася.

В Луврі знаходиться близько 300 000 експонатів, розділених на 9 експозицій, причому одна з них присвячена історії самого музею.

За одне відвідування переглянути все просто неможливо. І це при тому, що виставляється орієнтовно всього 10% «запасів». Інші ж експонати музею (90%) зберігаються і чекають свого часу, або ж «подорожують» іншими країнами.

Уявіть, кажуть, що знадобиться мало не 3 місяці, щоб обійти весь цей музей! І за умови, що біля кожного шедевра ви будете затримуватися не більше ніж на 30 секунд.

Ватикан, Рим, Італія

Ватикан – держава в державі в центрі Італії – незважаючи на свій крихітний розмір, володіє надзвичайними цінностями, основна частина яких зосереджена в комплексі Ватиканського музею.

Музеї Ватикану – це цілий комплекс, що складається з декількох палаців і включає в себе більше десяти музеїв, кожен з яких має безліч залів, картинних галерей і коридорів, каплиць і папських апартаментів. Вони вміщують найбільше у світі зібрання історичних і художніх цінностей. Для того, щоб побачити все, що зібрано в цій скарбниці, потрібно витратити багато років.

Архітектурно-мистецький ансамбль у стінах Ватикану включає в себе базиліку Святого Петра, символ сакральної архітектури, та Сікстинську капелу, відому своїми стельовими фресками Мікеланджело і картиною Страшного суду. Ці знакові пам'ятки, разом із “Станцею” Рафаеля, апартаментами Борджіа та музеями Ватикану, утворюють органічний ансамбль неперевершеної гармонії, що відображає найвищі стандарти мистецької якості епохи Відродження та бароко.

Насправді музей один, однак до його складу входять численні галереї та колекції. Зокрема, Григоріанський Етрусський музей, Ватиканська бібліотека, Музей Піо-Крістіано, Ватиканська пінаотека, Музей К'ярамонті, Історичний музей, Колекція сучасного церковного мистецтва і Етнологічний місіонерський музей, Сикстинська капелла, Капела Нікколіна, Станція Рафаеля, Галерея географічних карт, Галерея Канделябрів, Зал Колісниць... Список можна довго продовжувати.... Загалом у Ватикані 54 галереї.

Оглядати музеї Ватикану можна в різній послідовності, але ключовим об'єктом будь-якого маршруту є Сикстинська капелла – результат довгих праць найвидатніших італійських художників епохи Відродження.

Сікстинська капелла – найвідоміша капелла, що знаходиться у Ватикані. Вона датується 1475-1481 роками та споруджена за наглядом архітектора Джованні де Дольчі. Саме в той час правив папа римський Сікст IV, і тому нова капелла отримала таку назву. Зараз тут знаходиться музей, а сама споруда – видатний пам'ятник епохи Відродження. Саме у ній досі проводяться конклави, під час яких кардинали обирають папу римського.

Архітектурна краса Сікстинської Капели заворожує своєю витонченістю і майстерністю виконання. Будівля, розташована у Ватикані, є одним з найвизначніших пам'ятників ренесансної архітектури. Її зовнішній вигляд вражає своєю грандіозністю та деталізацією. Фасад капели прикрашений багатством орнаментів, статуй та рельєфних композицій.

Висока куполоподібна споруда забезпечує монументальний вигляд будівлі та створює особливу атмосферу усередині. Саме інтер'єр Сікстинської Капели є неперевершеним шедевром мистецтва. Внутрішнє оздоблення капели включає прекрасні фрески, мозаїки та скульптури. Стіни в капелі розписані сценами, що розповідають історії Мойсея та різних історій з життя Христа. Над розписом працювали видатні художники : Сандро Боттічеллі , Доменіко Гірландайо і П'єтро Перуджино.

Спочатку звід капели був прикрашений зоряним небом, але в 1504 році на стелі утворилася тріщина, тому була проведена реставрація, в ході якої звід був прикрашений фресками самим Мікеланджело. Завдяки вмілому використанню перспективи та кольору, Мікеланджело створив магнетичний ефект глибини і простору.

Усе це робить Сікстинську Капелу справжньою скарбницею світової культури та мистецтва. Її архітектурна краса залишає незабутнє враження на кожного відвідувача. Будучи священним місцем для християнства, капела також є символом величезного досвіду людства у мистецтві та архітектурі.

Музей Пія-Климента, розташований у Ватиканській державі, є одним із найпрестижніших художніх музеїв у світі. Він знаходиться в Палаццо Бельведер, комплексі будівель, побудованих в епоху Відродження, і названий на честь пап Клементя XIV і Пія VI, які заснували його в 18 столітті. Музей зберігає колекцію давньогрецького та давньоримського мистецтва світового рівня.

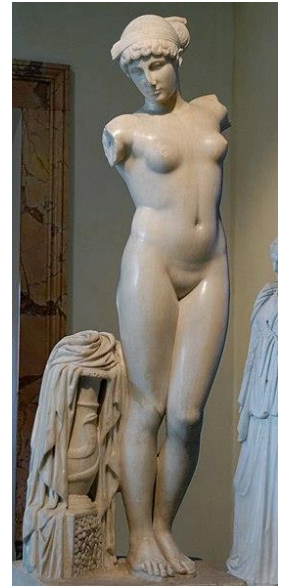
Серед найвідоміших експонатів Музею Пія-Климента виділяються:

Аполлон Бельведерський: Це мармурова статуя, яка вважається одним із найкращих зразків давньогрецького мистецтва.

Лаокоон та його сини: Мармурова скульптурна група, яка зображає легендарну сцену боротьби Лаокоона та його синів із морськими зміями.

Венера Есквілінська: Оголена мармурова статуя, яка зображає грецьку богиню Афродіту.

Ватиканська бібліотека – місце, де зібрані знання, накопичені людством протягом декількох століть. Вона має найбільше зібрання рукописів Середніх віків та епохи Відродження, а в фондах бібліотеки зберігаються мільйони книг, сотні тисяч манускриптів, гравюри, карти, медалі та інші роботи, що становлять окремий скарб Ватикану.

Ватиканська бібліотека підкорює не тільки числом праць, а й тим, наскільки красиво оформлені приміщення. Чорно-біла плитка, колони із зображенням святих, склепінні стелі – об'єкт Ватикану прекрасний як зовні, так і всередині.

Станці Рафаеля – один із шедеврів Ватиканських музеїв – святая святих, яку не можна не відвідати, опинившись у Ватикані.

Чотири кімнати невеликого розміру були облаштовані в Папському палаці у 1508 році, для Юлія II. Папа Юлій II обрав їх для своїх апартаментів, не бажаючи жити там, де все ще витала тінь ненависних Борджіа, тобто в апартаментах Олександра VI.

Розписував приміщення молодий Рафаель. Сюжетами фресок стали античні легенди й міфи, об'єднані зі справжніми подіями доби середньовіччя, а також наука, мистецтво й військові досягнення Католицької церкви.

Вони вражають уяву своїм розкішним оформленням, багатством оздоблення та, звичайно ж, багатим зібранням творів мистецтва.

Безумовно, музеї Ватикану не обмежуються перерахованими, і ви зможете знайти ще безліч цікавих залів і виставок. Ну а основною красою екскурсії по цьому місту-державі є те, що кожна будівля, кожен пам'ятник, кожен двір і кожен палац Ватикану тут пронизані історією, потрібно лише вміти бачити й цінувати це.

Британський музей, Лондон, Велика Британія

Британський музей в Лондоні був заснований за наказом парламенту Королівства Великобританії в кінці XVIII століття. Музей був створений на основі трьох колекцій - колекції відомого британського лікаря і натураліста Ганса Слоуна, колекції графа Роберта Харлі, а також колекція антиквара і бібліомана Роберта Коттона, який зібрав велику кількість рукописів і книг(ця колекція стала основою цілого відділу, який згодом став Британською бібліотекою).

Британська національна бібліотека володіє такими рідкісними експонатами, як найперша друкована книга у світі «Алмазна сутра», перші видання давньогрецьких класиків та інші раритети. В залі рукописів зберігається Велика хартія, Біблія Гутенберга, купча, підписана Вільямом Шекспіром, лист Олівера Кромвеля з описом битви при Нейсбі, автографи Мартіна Лютера, Жана Кальвіна, Еразма Роттердамського, Ісаака Ньютона, Галілео Галілея, Рене Декарта та інших.

Британський музей був першим національним музеєм у світі. На сьогоднішній день він належить до числа найбільших музеїв світу.

Тут зібрані мільйони творів мистецтва з усіх континентів. Галереї Британського музею присвячені Античній Греції, Риму, Стародавнього Єгипту, Межиріччя, середньовічної Азії, Африці і середньовічній Європі, а також мармур Парфенона, який колись прикрашав Парфенон в Афінах. В музеї представлені унікальні колекції монет і орденів, малюнків, фресок, гравюр. Крім стародавніх експонатів галереї Британського музею представляють увазі відвідувачів також твори сучасного живопису, графіки та скульптури.

Британський музей вміщує понад 90 залів, протяжність яких перевищує 4 кілометри.

Будівля, в якій розташовано Британський музей, була побудована Робертом С്മьорком в стилі неокласици. Цей гігантський особняк розташовується на одній з центральних вулиць Лондона - Грейт Рассел Стріт і займає площу понад 6-ти гектарів. Британський музей іменується також Музеєм вкрадених шедеврів або Музеєм всіх цивілізацій. Ці назви виправдані. Адже скарби, представлені в музеї, були отримані не найчеснішим способом. Наприклад, Розеттський камінь, завдяки якому вчені розшифрували стародавні ієрогліфи, як і безліч старосьипетських пам'ятників був відібраний в Єгипті у армії Наполеона.

Єгипетський «Розетський камінь». Гранітна плита з вибитими на ній трьома ідентичними за змістом текстами, в тому числі двома старосьипетською мовою та одним – давньогрецькою. Зацікавлені змістом послання, вчені зробили прорив у справі дешифрування ієрогліфів.

Саме він дозволив вивчати єгипетську писемність після розшифровки нанесених на ньому ієрогліфів французьким сьодознавцем Шампільйоном, що започаткував єгиптологію. Під час наполеонівського походу в Єгипет (1798) під час земляних робіт при зведенні форту інженер Бушар виявив гранітну плиту з накресленими на ній написами. Знахідка була відправлена до Каїра, де вчені зайнялися дослідженням текстів та зрозуміли, що мають справу з об'єктом II століття до н. е.

Схожа історія трапилася і з дорогоцінними скульптурними фризами Парфенона: англієць лорд Ельджін домігся від турецького уряду письмового дозволу та вивіз їх з Греції. Все тим же способом колекція музею поповнилася скульптурами мавзолею в Галікарнасі, храму Артеміді в Ефесі і багатьма іншими творами мистецтва.

Статуї фараона Рамзеса II, Амонофіса III, саркофаг мумії Клеопатри – найцінніші експонати, про які мріють багато музеїв світу, дбайливо зберігаються тут, реставруються найдосвідченішими та найталановитішими майстрами.

За часів існування Британської колоніальної імперії сюди потрапили експонати з усіх підвладних їй територій, і вони до цього дня залишаються тут.

Британський музей — це унікальне місце, де можна познайомитися з історією та культурою людства з усього світу. Музей вражає своїми масштабами, різноманітністю експонатів та атмосферою, яка сприяє пізнанню та дослідженню.

Музей Метрополітен, Нью-Йорк, США

Музей мистецтва Метрополітен — відомий художній музей США, заснований в Нью-Йорку в 1870 році групою американських бізнесменів, художників та мислителів тієї доби.

Четвертий за відвідуваністю та четвертий за площею музей у світі. Музей мистецтва Метрополітен займав четверте місце в ТОП-20 музеїв світу за чисельністю відвідувань.

Метрополітен-музей — це не просто вмістилище мистецтва, а й сам витвір мистецтва. Оригінальний фасад П'ятої авеню в стилі витончених мистецтв, розроблений Річардом Моррісом Хантом, і наступні доповнення відображають ріст і еволюцію музею. Він пропонує архітектурну подорож серією взаємопов'язаних галерей і просторів.

Велика зала при вході задає тон своєю величчю та розкішшю — склепінчастими стелями, арками та мармуровою підлогою.

Колекція Мета величезна і неймовірно різноманітна, що складається з понад двох мільйонів творів мистецтва. Ці роботи охоплюють широкий спектр культур і періодів часу, демонструючи артефакти Стародавнього Єгипту, картини та скульптури майже всіх європейських майстрів, а також велику колекцію американського та сучасного мистецтва. Мет також має значні колекції африканського, азійського, океанічного, візантійського та ісламського мистецтва.

У музеї 17 відділів, серед яких картинна галерея, західноєвропейська скульптура, відділ ужиткового мистецтва, історичні музичні інструменти, середньовічне мистецтво, відділ малюнків і гравюр тощо. У музеї представлені пам'ятки образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва Стародавніх Єгипту, Греції та Риму, країн Західної Європи (Італії, Франції, Фландрії, Голландії, Англії, Німеччини та ін.), Близького і Далекого Сходу. Музей є місцем перебування енциклопедичної колекції музичних інструментів, костюмів та аксесуарів, а також зброї та обладунків. Цікаво, що саме колекція пам'яток Стародавнього Єгипту є найкращою у США і вважається найповнішою збіркою у всьому світі.

У музеї Метрополітен можна знайти практично все: від артефактів палеоліту до предметів поп-арту. Є тут і колекції мистецтва Африки і Океанії, Близького Сходу і Єгипту, які сміливо можна назвати раритетом. Тут ви

знайдете спеціальний зал, який зібрав одяг, який носили жителі всіх п'яти континентів протягом семи століть.

Є тут і експозиція мистецтва і архітектури середньовічної Європи, живопису XII — XIX ст, а так само музичних інструментів різних країн. Проте головне місце тут все ж відведено американському мистецтву. Крім того, музей має власну дослідницьку бібліотеку – Бібліотеку Томаса Дж. Уотсона – одну з найповніших у світі бібліотек мистецтва.

Музей Прадо, Мадрид, Іспанія

Музей Прадо — музей та галерея мистецтв, розташований в Мадриді, столиці Іспанії. «Прадо» означає «луки», «галявина для свят». Це один із найбільших і значущих музеїв образотворчого мистецтва не лише в Іспанії, а й у Європі, що містить багату колекцію робіт з XII по XIX століття, засновану на колишній королівській колекції.

Архітектура та дизайн будівлі Національного музею Прадо в Мадриді вражають своєю величчю та елегантністю. Будівля, спроектована архітектором Хуаном де Вілья-дель-Позо, була побудована у стилі неокласицизму і є витонченим прикладом архітектурної майстерності. Фасад музею вражає своїм розмахом і красою, з кам'яними колонами, статуями та деталями, що надають будівлі грандіозності.

Біля входів до музею встановлені пам'ятники найвидатнішим іспанським живописцям: Дієго Веласкесу та Франсіско Гойї.

Всередині музею продовжується вишуканий дизайн, який створює особливу атмосферу для експозицій.

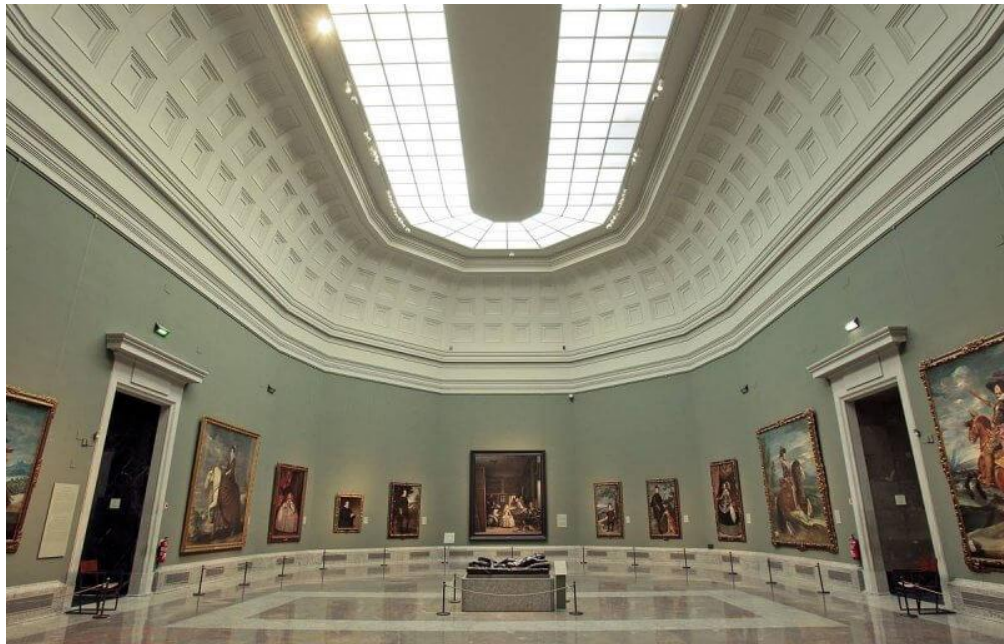

Історія комплектування музейної збірки сягає у сиву давнину. Вона розпочалася в ті роки, коли Іспанія почала перетворюватись на супердержаву і імперію, що мала володіння у Нідерландах, Неаполі, Америці. Спочатку у колекції музею Прадо були лише картини іспанських художників. Але за кілька століть зібрання значно збільшилося і зараз включає також роботи італійських, фламандських, німецьких, нідерландських та французьких майстрів.

Музей Прадо володіє найбільшою колекцією іспанського живопису у світі. Експозиція займає аж три поверхи і налічує понад 2800 полотен, датованих XII — початком XIX століть. Особливо значними є зібрання робіт Гойї (130 одиниць) та Веласкеса (48). Також у галереях представлені шедеври Хуана де Фландеса, Педро Берругете, Луїса де Моралеса, Сурбарана, Корреа дель Вівара, Хуана де Хуанеса, Ель Греко, Майно, Рібера, Алонсо Кано, Мурільо, Луїса Мелендеса, Байє.

Багатою колекцією робіт фламандських та голландських майстрів музей Прадо завдячує іспанським королям. Починаючи з XVI століття, вони привозили в країну кращі зразки образотворчого мистецтва з підвладних

європейських держав. Основу зібрань складають шедеври Пітера Пауля Рубенса, Ієронімуса Босха, Рогіра ван дер Вейдена, Робера Кампена, Рембрандта, Антоніса ван Дейка, Пітера Брейгеля та Якоба Йорданса.

Колекція італійських майстрів у музеї Прадо налічує близько 1000 робіт і за обсягом поступається лише зібранню іспанських художників. Купуючи картини в Італії, королі Іспанії віддавали перевагу полотнам представників венеціанської школи. Зараз у музеї Прадо зберігаються твори Рафаеля, Тиціана, Боттічеллі, Тінторетто, Веронезе, Мантенї та інших живописців. Колекція скульптур музею Прадо налічує понад 1000 об'єктів. В експозиції представлені класичні грецькі та римські статуї, роботи епохи Відродження та твори майстрів XVII-XIX століть.

Прадо є не лише збережником мистецтва минулого, але й активним простором для сучасного мистецтва. Тут проводяться виставки сучасних художників, конференції, лекції та інші культурні заходи, що сприяють поширенню новаторських ідей та дебютам молодих талантів.

Дрезденська картинна галерея або Галерея старих майстрів, Дрезден, Німеччина

Дрезденська картинна галерея або Галерея старих майстрів — одна з найпопулярніших картинних зібрань у Європі. Розкішний палацовий комплекс Цвінгер об'єднав під одним дахом полотна епохи Відродження, бароко та класицизму. Цвингер - одно з найкрасивіших місць в Дрездені, складається з чотирьох будівель.

Цвінгер - це парадний, майже квадратний двір 106 на 107 метрів, збагачений підковоподібними двориками з павільйонами в центрах дугоподібних галерей навпроти один одного. Другу вісь ансамблю починала вежа Кронентор, що виходила на розімкнену частину комплексу, відкриту на річку

Ельба.

Саме тут розташовані різні за призначенням музеї. Комплекс налічує 12 музеїв. Особливої уваги заслуговує Дрезденська картинна галерея, яка

має чотири відділи, серед яких відділ живопису, гобеленів, пастелі та мініатюр.

Історія створення колекції Дрезденської галереї розпочалася в XV ст., у часи правління Фрідріха III Мудрого, який став купувати різні раритети і робив замовлення видатним художникам того часу. В 1560 році у колекцію кунсткамери — кабінету мистецтв — крім картин входили різні вироби прикладного мистецтва, зібрання рідкісних дикувинок, посуду, прикрас і монет. Фактично Дрезденська картинна галерея була створена в 1722 році, коли Фрідріх Август I Сильний виділив для неї зі складу кунсткамери весь живопис.

Найбільшого апогею галерея досягла в XVIII столітті при правлінні Августа II та його сина Августа III. Ці два курфюрста скуповували цілі колекції зібрання картин і окремі цінні полотна через дипломатів, торговців, митців та вчених. Август III Сильний вирішив створити колекцію, яка б не поступалась італійським та французьким колекціям. Тоді були придбані «Царство флори» Н. Пуссена, «Спляча Венера» Джорджоне, твори Я. Рейсдаля, П. Рубенса, П. Веронезе та інші шедеври. Агенти Августа III скуповували твори мистецтва на аукціонах Парижу, Риму, Амстердаму тощо. У 1831 р. зібрання стало загальнодоступним. У галереї з'являються такі шедеври, як «Динарій кесаря» Тіціана, «Вирсавія біля фонтана» П. П. Рубенса, «Дівчина, що читає листа перед відчиненим вікном» Я. Вермеера, «Свято кохання» А. Ватто, «Шоколадниця» Ж. Ліотара та інші.

Відкриття галереї доводиться на 1854 рік, і з цього ж часу вона здобула собі славу однієї з найбагатших і найбільш унікальних у світі. Адже тут зберігалися полотна таких майстрів, як Тіціан, Рубенс, Ван Дейк, Рембрандт, Веронезе, Дюрер і багатьох інших видатних митців.

Агенти Августа III скуповували твори мистецтва на аукціонах Парижу, Риму, Амстердаму тощо. Лише в 1742 р. Август III придбав 700 картин. Найціннішим його придбанням була «Сикстинська мадонна» Рафаеля Санті, яка стала візитною карткою Дрезденської картинної галереї та радує відвідувачів музею протягом останніх 250 років.

Головна цінність Дрезденської галереї — твори італійських художників епохи Відродження. Це, перш за все, такі знамениті полотна, як «Сикстинська Мадонна» Рафаеля Санті, «Венера, яка заснула» Джорджоне, «Портрет хлопчика» Пінтуріккьо, «Поклоніння пастухів» або «Свята ніч» Корреджо, картини Тиціана, Веронезе, Тінторетто, Боттічеллі та інших.

Ще одна унікальна колекція галереї — живопис Голландії, яка представлена творами Рембрандта («Блудний син у таверні», «Автопортрет із Саскією»), П. П. Рубенса («Полювання на вепра»), найбільших зібрань Я. ван Рейсдаля та інших.

Не менш цікава Дрезденська збірка німецьких майстрів XV—XVI ст. Це твори А. Дюрера, Л. Кранаха Старшого та інших. До чудових картин німецьких художників XVI ст., які зберігалися ще в «Кунсткамері» саксонських курфюрстів, разом з дивовижними морськими мушлями і хитрими музичними скриньками, належить написаний Гансом Гольбейном Молодшим «Портрет Шарля де Моретта».

Крім картинної галереї, в тій же будівлі знаходиться Збройна палата, де зібрано обладунки та зброю різних часів. Є навіть лицарі на конях в повному бойовому обладунку.

Не менш цікаві музеї «Зелені склепіння» і Янтарний кабінет, які мають в своєму розпорядженні унікальні зібрання предметів побуту і мистецтва, прикрас і меблів, якими колись володіли монарші особи Європи. В Янтарному кабінеті, наприклад, є унікальна сережка, на якій зображені близько ста портретів (її виготовив місцевий «Лівша») та мініатюрна скульптурна композиція «Палацовий прийом», що складається з 140 фігурок, посипаних дорогоцінним камінням.

Зелений Дрезденський 58-гранний діамант виконано у формі підвіски вагою 40,70 карат, має найчистіший смарагдовий колір. До цього часу не відомо, де був у 1720 році знайдений цей мінерал — в Індії чи Бразилії. У 1742 році на Лейпцизькому ярмарку його придбав у голландського купця саксонський курфюрст і король Польщі Фрідріх-Август.

У роки Другої світової війни Дрезденська картинна галерея пережила безліч бомбардувань і евакуацію. Частина картин після цих подій була безповоротно втрачена.

Сьогодні Дрезденська картинна галерея по праву вважається одним з найбільших у світі зібрань живопису.

Державний музей Амстердаму Рейксмузеум , Амстердам, Нідерланди

Насолоджуватися гармонією довершеності, милуватись, дивуватись, поринути у світ краси і жаху, шоку і магії. Все це відчуті і пережити можна у вельми цікавих і незвичайних музеях Амстердама. Столиця Нідерландів вважається містом, де щільність музеїв є однією з найвищих у світі.

Державний художній музей Нідерландів – це літопис історії країни з Середньовіччя до наших днів у найрізноманітніших предметах мистецтва, починаючи з витончених порцелянових виробів, гіпсових бюстів, антикварних меблів і закінчуючи роботами іменитих художників, центральне місце серед яких займають шедеври Рембрандта ван Рейна.

Це справжня скарбниця шедеврів. Тут зберігаються найвідоміші твори голландських митців різних часів, а також безцінні полотна відомих фламандських, іспанських та італійських майстрів, а також зразки мистецтва Китаю, Японії, Індії та колишніх колоній Нідерландів.

Викликають захоплення зібрання прикладного мистецтва золотого століття, ювелірні вироби, колекції меблів, одягу, скульптури, твори мистецтва Азії. Кількість експонатів музею перевищує мільйон.

Музей займає власне приміщення, побудоване у 1885 році в історичному стилі з елементами готики (архітектор Петрус Кейперс). Рейксмузеум розташований в культурному районі столиці, де також містяться консерваторія, Міський музей сучасного мистецтва, музей ван Гога.

Державний музей Амстердама належить до десятки кращих музеїв світу.

Експозицію розгорнуто в більш ніж 260 залах. Славу національного відділу Амстердамського Державного музею складають чотири майстри живопису: Франс Галс, Ян Стен, Рембрандт і Ян Вермер. Рейксмузеум налічує чотири полотна одного з цих найзначніших художників Нідерландів Яна Вермера Делфтського, яка є серед найбільших колекцій цього майстра у світі. Сучасна колекція музею включає полотна Якоба ван Рейсдала, Франса Галса, Яна Вермера, а також Рембрандта та його учнів.

Збірка митців Італії невелика, переважають майстри венеційської школи, де є твори Чіма да Конельяно, Джованні Белліні, Мороні, Паоло Веронезе,

Луки Сінйореллі, Паріса Бордоне, Гаспаро Діціані, Гарофало, П'єтро Лонгі, майстрів-анонімів з провінційних містечок. В мистецьких колекціях головують не картини італійців чи французів, а твори національних художників.

Перлиною його колекції є полотно Рембранта «Нічна варта» 1642 року. Цікавим фактом про знамениту „Нічну варту“ є те, що картина спочатку була трохи більшою, але оскільки вона не поміщалася на одній зі стін будівлі, її обрізали замість того, щоб шукати більшу стіну. З цієї причини в лівій частині зображення відсутні двоє чоловіків, які були там.

„Нічна варт“ помилкова назва, тому що дійство відбувається не вночі, а вдень. Причиною помилки стала потемніла згодом фарба.

В дісності картина називається «Виступ стрілецької роти капітана Франса Баннінга Кока та лейтинанта Віллема ван Рейтенбюрга».

У музеї також є азіатська частина з японськими гравюрами, китайськими порцеляновими виробами та іншими історичними предметами.

Музей історії мистецтв, Відень, Австрія

Художньо-історичний музей у Відні є одним з найбільших і найважливіших музеїв такого типу в Європі.

Музей історії мистецтв, як і його брат-близнюк, Природно-історичний музей, був побудований за проектом архітекторів Готфріда Земпера і Карла фон Хазенауера для розміщення імператорських колекцій. Він був відкритий в 1891 році і сьогодні належить до числа найбільших художніх музеїв світу. В його основі лежать колекції дому Габсбургів, котрі збиралися з часів середньовіччя.

Музей складається з комплексу будівель, до яких відносяться головна будівля Музею, Імператорська скарбниця у Гофбурзі, Музей Ефеса у Ноє Бурзі, Імператорський музей карет у палаці Шенбрунн та замок Амбрас в Іннсбруці. У головній будівлі Художньо-історичного музею, яка на пару з Природно-історичним музеєм утворює значний архітектурний ансамбль, знаходиться картинна галерея, колекція грецьких та римських старожитностей, Єгипетська колекція, Нумізматичний кабінет, Кунсткамера та бібліотека. Сама будівля скоріше нагадує палац, аніж музей, і пишність внутрішнього оздоблення заслуговує окремої уваги. Так, Ганс Макарт та

брати Клімт розписали купол, стіни і арки над парадними сходами, зобразивши портрети відомих митців.

Але найпопулярнішим відділом музею, звісно, є картинна галерея, в якій представлено венеціанський, фламандський, ранній нідерландський і німецький живопис. Всі картини в галереї розподілені по групах залежно від шкіл і стилів. Найбільш ранні картини датуються початком XVI століття. Основи колекції були закладені і її основні акценти встановлені в XVII столітті: венеціанський живопис XVI-го століття (Тиціан, Веронезе, Тінторетто), фламандський живопис XVII-го століття (Пітер Пауль Рубенс, сер Антоніс Ван Дейк), ранній нідерландський живопис (Ян ван Ейк, Роже ван дер Вейден) і німецький живопис Ренесансу (Альбрехт Дюрер, Лукас Кранах). Серед інших основних принад картинної галереї є її зібрання картин Пітера Брейгеля Старшого, яке є найунікальнішим у світі.

Зібрання бароко містить італійський живопис Аннібале Караччі, Мікеланджело, Мерізі да Караваджо. Серед картин є значна «Мадонна Святої Вервиці». Французькі шедеври: Франсуа Клуе, портрет молодого Карла IX Французького, Нікола Пуссен - «Знищення Єрусалимського храму». Англійський живопис представлений картинами Рейнолдса, а також творчістю Томаса Гейнсборо - «Пейзаж в Суффолці». Картини авторства Альбрехта Дюрера, в тому числі «Мадонна з грушею», Лукаса Кранаха Старшого, Ханса Хольбейна Молодшого демонструють німецький живопис. У колекції є декілька портретів членів королівської іспанської сім'ї, виконаних Дієго Веласкесом, серед яких є і «Інфанта».

Полотна значних розмірів з релігійними сюжетами і портрет напівоголеної дружини авторства Рубенса зайняли два зали. Поряд розташовані відомі полотна Антоніса ван Дейка і картини голландських живописців. Виключно портретами представлені творіння Рембрандта. Творчість Йоганна Вермера представлено єдиним полотном - «Майстерня художника».

Унікальною є і колекція старих майстрів Нідерландів, що має світове значення. В колекції майже без пропусків представлені твори усіх значних митців Нідерландів 15-16 століть.

Мистецтво Фландрії репрезентують оригінали Рубенса, Антоніса ван Дейка, Франса Снейдерса та їх сучасників. Серед майстрів Голландії 17 століття — декілька картин Рембрандта.

Колекції, присвячені античному світу і мистецтву Стародавнього Єгипту і Сходу, вражають багатствами цих загадкових культур минулого.

Єгипетська та близькосхідна колекції Музею історії мистецтв є одними з найважливіших у світі колекцій єгипетських старожитностей. Більше 12000 об'єктів датуються протягом майже чотирьох тисяч років, від єгипетських

додинастичних і ранньодинастичних періодів (близько 3500 р. до н.е.) до початку християнської ери. Географічно їх походження варіюються від Єгипту, Нубії, східної частини Середземного моря і Месопотамії до Аравійського півострова.

В експозиції музею багато грецьких і римських скульптур. Музей пишається унікальними експонатами, серед яких є «Юнак з Магдаленсбурга». Це копія римської статуї, яка була загублена і випадково виявлена на австрійському полі. Заслуговує на увагу «Голова Афін» значних розмірів, ймовірно, відноситься до школи Фідія. Окрасою колекції є фрагменти фризу, який зображує вмираючу амазонку. «Голова філософа» представляє мистецтво епохи еллінізму. За однією з версій - це портрет Аристотеля.

Справжньою вершиною колекції є предмети Надсентміклошського скарбу, представлені золотими ємностями IX століття, що були виявлені в 1799 році на території Румунії. Прекрасні візерунки на них є відображенням впливу далекосхідної культури.

З появою модернізму з'явилась і віра в те, що нове мистецтво може бути таким ж цікавим і вартим колекціонування, як мистецтво класичне. Зростало переконання, що музеї відтепер мають бути більш динамічними та демократичними. З'явилося бажання експериментувати.

Музей сучасного мистецтва (МоМА), Нью-Йорк, США

Один із найбільш респектабельних музеїв світу, Музей Сучасного Мистецтва Нью-Йорка або скорочено МоМА, був заснований у 1928 році трьома жінками: Еббі Рокфеллер, Ліллі Блісс і Мері Салліван. МоМА став першим музеєм США, де виставлялося виключно сучасне мистецтво .

Музей відкрився в листопаді виставкою «Сезанн, Гоген, Сера, Ван Гог». Це перший та найвідоміший у світі музей сучасного мистецтва.

Десять років експозиція «подорожувала», не маючи своєї власної будівлі. І ось в 1939 році Музей Сучасного Мистецтва, нарешті, знайшов свій власний дах над головою, але через десять років і він вимагав реконструкції та значно більших площ. Тоді за справу взявся американський архітектор зі

світовою популярністю — Філіп Джонсон, який запропонував будівлю в його улюбленому «international style» — модернізм і правильні геометричні форми.

Так було започатковано сьогодишню будівлю МоМА. Пізніше, протягом кількох реконструкційних хвиль 90-х і 2000-х років будівля збільшила свої площі в рази.

Першими подарованими роботами були гравюри та малюнки видатних німецьких імпресіоністів, у тому числі Lady with a Mirror Макса Бекмана.

Першим великим придбанням стала картина Пабло Пікассо «Дівчина перед дзеркалом», за яку 1938 року віддали 10 000 доларів.

Варто зазначити, що музей насамперед приваблює відомими світовими шедеврами.

Так, 1941 року МоМа придбав одну з найяскравіших робіт постімпресіонізму «Зоряна ніч» Ван Гога у галереї Пола Розенберга.

Реставратори були змушені покласти скло на картину, оскільки було знайдено, що відвідувачі люблять цілувати роботу.

Колекція музею включає в себе артефакти з кінця 19 століття і по сьогодишній день. Справжньою гордістю музею є «Авіньйонський дівичі» Пабло Пікассо і «Зоряна ніч» Вінсента ван Гога.

Колекція музею включає також архітектурні проекти, графіку, живопис, скульптури, фотографії, друковані видання, книжні ілюстрації, кінофільми

й пресу. В колекції бібліотеки понад 300 000 примірників книг і періодичних видань, а також понад 70 000 файлів художників. Це перший музей в Америці, в якому представлені роботи Європейських Модерністів кінця 19 і початку 20 століття, які творили у стилі кубізма, сюрреалізма, абстракції та поп-арта.

Серед них – справжні шедеври сучасного мистецтва – роботи Ван Гога і Сальвадора Далі, Клода Моне і Поля Сезанна, Анрі Матісса і Тулуз-Лотрека.

З 1930 року МоМА збирає і фотографії. Це і художні фото професійних фотографів, і фотографії аматорів, журналістів, науковців. У зібраннях

музею знаходиться і найбільша в країні колекція кіно- і відеоматеріалів – 22 000 фільмів і медіапродукту, 4 млн. постерів, сценаріїв і кінокадрів.

Є в МоМА та відділ архітектури та дизайну, створений ще в 1932 р. Серед його експонатів – макети і фото, малюнки та об'єкти промислового дизайну: меблі, посуд, спортивні машини, тканини і предмети побуту.

Однією з найбільш відвідуваних галерей Музею Сучасного Мистецтва Нью-Йорка в теплу пору року є сад скульптур, розташований в атріумі будівлі під відкритим небом.

Тут розташована знаменита "Коза", роботи Пікассо. А так само частинка Парижа - вхід до Паризького Метро, творіння Гімара.

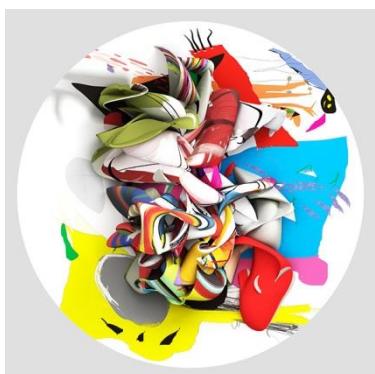
У музеї сучасного мистецтва МоМА створили виставку під назвою "Солідарність", де представили полотна художників, що народилися в Україні. Серед експонатів виставки – роботи Казимира Малевича, Луїзи Невельсон, Соні Делоне, Віджі, Джанет Собель, Олександра Архипенка, та інших митців. Колекція робіт етнічних українців охоплює все минуле століття.

Низка художників, багато з яких мали єврейське походження, знайшли притулок від переслідувань у Нью-Йорку. Представлені на виставці роботи, виконані у різних техніках, відбивають широкий спектр підходів: від абстракції до репрезентації, від механічного до рукотворного, від повсякденного до містичного. Серед полотен є уривок вірша Сергія Жадана, українською та англійською мовами.

29 картин восьми сучасних українських художників в самому серці Нью-Йорка – це не фантазія, а реальна виставка.

Проект New Perspectives, що включає роботи Михайла Деяка, Ганни Валієвої, Артема Волокітіна, Тетяни Малиновської, Миколи Маценка, Степана Рябченка, Романа Мініна й Олега Тістола, справедливо можна назвати безпрецедентним: за всі роки незалежності ще ніколи українські митці не були так масово представлені у столиці сучасного світового мистецтва.

Таким чином культурна інституція висловила солідарність з українським народом.

Музей Соломона Гуггенхайма в Нью-Йорку

Музей Соломона Гуггенхайма в Нью-Йорку у формі мушлі є скарбницею художнього мистецтва кінця XIX і XX століття й беззаперечна архітектурна ікона XX століття.

Тут можна помилуватися полотнами Кандінського, Шагала, Буржуа, Поллака, Ван Гога, Гогена, Пікассо та багатьох інших відомих майстрів пензля і фарб. Крім того, у Музеї Гуггенхайма часто демонструється нове мистецтво й відбуваються тематичні виставки традиційного мистецтва Китаю, Африки та інших частин світу.

Музей не дарма носить ім'я Соломона Гуггенхайма, саме він, володіючи досить пристойним статком, вирішив зібрати в одному місці творіння сучасних художників, які заслуговують на увагу публіки. Правда, меценат абсолютно не розбирався в картинах, тому залучив до настільки важливої і потрібної справи художницю, мистецтвознавця і німецьку баронесу в одній особі – Хіллі Рібей фон Енрейнвейсен.

Фонд Соломона Гуггенхайма був заснований у 1937 році, колекція полотен швидко розросталася, з'явилася необхідність у великому приміщенні, де можна було б виставляти шедеври сучасного мистецтва. В результаті під музей був відведений будинок на 54-й вулиці Манхеттена.

Минуло всього шість років і довелося звернутися за допомогою до знаменитого архітектора Френка Ллойда Райта з проханням про будівництво великого музейного комплексу. Політ фантазії майстра перевершив всі очікування. Архітектура нової будівлі була настільки кричущою, що навіть деякі художники-авангардисти на той час відмовлялися від пропозицій організації у ньому виставок. Будівництво нової будівлі музею було завершено у 1959 році, коли не автора колекції, пана Гуггенхайма, ні архітектора будівлі пана Райта вже не було в живих.

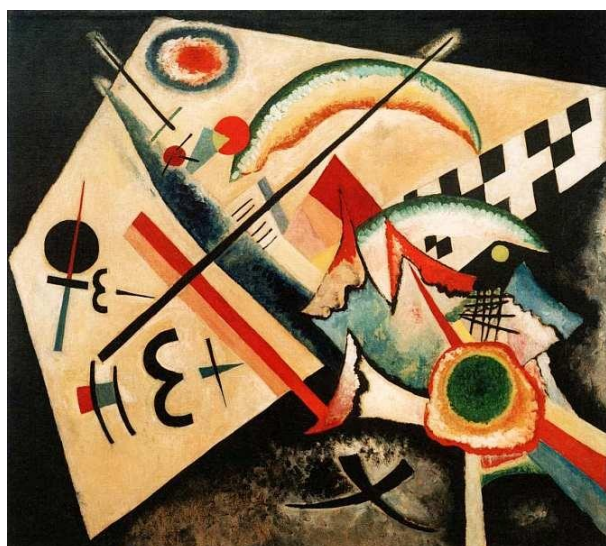

Огляд експозиції музею Гуггенхайма починається з верхнього поверху будівлі, куди відвідувачі піднімаються на ліфті і продовжується спускаючись на перший поверх по всьому равлику, по спіралі навколо величезного атриуму. До равлика примикають дві інші будівлі, одна з яких була прибудована пізніше у 1992 році. Ці будівлі також мають усередині окремі виставкові зали. Сьогодні музей Гуггенхайма окрім трьох філій у США має чотири філії розташовані у Лондоні, Берліні, Венеції та Більбао. Музеї Соломона Гуггенхайма: місця, де сходяться мистецтво та архітектура.

Зібрання творів музею на даний час вважається найбільшою в світі колекцією епохи класичного модернізму. Зараз вона налічує понад 6000 експонатів.

До складу зборів музею також увійшли відомі раніше колекції Джастіна і Хільди Таннхаузер - твори в стилі раннього модернізму, імпресіонізму та постімпресіонізму, збори скульптур і живопису раннього авангарду Катерини Дрейер. Представлений і німецький експресіонізм з колекції Карла Нірендорфа, сюрреалізм і абстракціонізм із зібрання Пеггі Гуггенхайма, концептуальне мистецтво і мінімалізм із зібрання Джузеппе панзе ді Бьюмо і багато інших придбані або отримані в дар колекції.

У музеї уздовж спіральної галереї влаштовуються тематичні виставки, які, як правило, стають подіями в світі мистецтва. Такі виставки, як відкрилася в 1996 році «Африка: мистецтво континенту», в 1998 - «Китай: п'ять тисячоліть» і в 2004 - «Імперія ацтеків» стали подіями світового значення.

У музеї проводяться численні спектаклі, концерти, лекції. Дорослі та діти із задоволенням відвідують цікаві майстер-класи відомих художників, сімейні студії.

Ті, хто втомився після знайомства з експонатами, можуть відпочити на спіральній сітці-батуті музею Гуггенхайма, яка встановлена всередині спіралі будівлі. Нею можна ходити, стрибати або просто лежати, насолоджуючись чудовим інтер'єром музею.

Ми частково доторкнулися до світових шедеврів, але сподіваємося, що зацікавили вас.

Матеріал з відкритих джерел інтернету